

Постъпили предложения и становища от обществени консултации на страницата на Министерството на околната среда и водите и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет в периода 14.03.2023 – 13.04.2023 г. на проект на Решение на Министерския съвет за предложение до Народното събрание за приемане на Национална стратегия за околна среда

Изготвил становището	Предложение	Отразяване	Мотиви за неприемане
<p>Национален статистически институт</p>	<p>1. В Приоритет 3: „<i>Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени</i>“, СЦ 1 „<i>Ограничаване на емисиите ПГ - трансформация във всички сектори— от промишленост и енергетика до транспорт и бита</i>“, Националният статистически институт (НСИ) е посочен като отговорна институция, като не е отчетено предходно наше становище, че НСИ може да предостави информация единствено за дела на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия за съответна отчетна година. НСИ не изчислява индикатори „Намаляване на потреблението на първична енергия, спрямо референтния сценарий PRIMES 2007“ и „Намаляване на крайно потребление на енергия, спрямо референтния сценарий PRIMES 2007“, като може единствено да предостави данни за тяхното изчисляване - Първично енергийно потребление (https://nsi.bg/bg/node/12373/) и Крайно енергийно потребление: (https://nsi.bg/bg/node/4196/) въз основа на Енергийните баланси и Общия енергиен баланс на страната, от които изчисляват индикаторите. Определянето на постигането на целта не от компетентността на НСИ.</p> <p>2. Матрица за наблюдение и оценка Приоритет 1: „<i>Възстановяване на природния капитал. Устойчиви общности и екосистеми</i>“ За показателя „<i>Дял на земеделските площи с биологични обработка към СЦ 2</i>“ „<i>Устойчиво управление на защитените зони</i>“ като източник на информация са посочени „Годишен доклад за състояние на земеделието“, който се изготвя от Министерството на земеделието и НСИ. Като компетентен орган НСИ предоставя за нуждите на доклада единствено информация за икономически показатели в селското стопанство. НСИ не разполага с информация за изчисляване на показателя <i>Дял на земеделските площи с биологични обработка</i>, поради което следва да бъде изключен от източниците на информация за този показател.</p> <p>Приоритет 3: „<i>Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени</i>“, в полето Базова стойност, липсва годината - 2018 г. По отношение на индикатора „Дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия през 2030 г. (базова година 2019“ към СЦ 1, отново изразяване становището, че базова година</p>	<p>Приема се. НСИ отпада като отговорна институция</p> <p>Приема се. НСИ отпада като източник на информация.</p> <p>Приема се.</p>	

	<p>трябва да е 2020 г. с дял от 23,32%, която е последната от предходния наблюдаван период. Данните са публикувани на сайта на НСИ в раздел „Енергетика“.</p> <p>Няма дефиниция за „екстремни климатични явления“, необходимо е да се формулира.</p> <p>По отношение на индикатора „<i>Намаляване на финансови загуби в резултат на екстремни климатични явления</i>“, към СЦ 2, следва да се има предвид, че НСИ не произвежда данни за финансови загуби в резултат на екстремни климатични явления. Посочената стойност от 172 019 хил. лв. е с неясен източник и година или неясна групировка на данните от изследването за “Кризисни събития” на НСИ, толкова висока сума има отчетена през 2020 г.</p>	<p>Приема се.</p> <p>По отношение на индикатора „Намаляване на финансови загуби в резултат на екстремни климатични явления“ като източник на информация е посочена Европейската агенция по околна среда, която поддържа база данни за страните от ЕС за финансови загуби в резултат на екстремни климатични явления.</p>	
<p>Агенция по обществени поръчки</p>	<p>Проектът на Стратегия за опазване на околната среда и проекта на План за действие към стратегията съдържа дейности и конкретни мерки с отговорна институция АОП, които са извън нормативно определените компетентности на агенцията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • В приоритет 2, подцел „Подкрепа за въвеждане на нови бизнес модели“ от Плана за действие е заложена мярка „Подобряване на информационните и методически ресурси за провеждане на "зелени" обществени поръчки, включително по отношение на контрола и управлението на изпълнението на договори“, с отговорна институция АОП и бюджет от 260 000 лв. Като индикатори са посочени „Брой разработени указания и Брой проведени обучения“ <p>Коментар АОП: Съгласно чл. 229, ал. 1, т. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), АОП оказва методическа помощ на възложителите чрез издаване на методически указания. Няма разписани правомощия за изпълнителния директор на АОП да провежда обучения, вкл. по отношение на контрола и управлението на изпълнение на договори, доколкото органите за последващ външен контрол по изпълнение на договорите за обществени поръчки са Сметна палата и Агенцията за държавна финансова инспекция (чл. 238 ЗОП). Наличието на бюджет от 260 000 лв. предполага целенасочена политика и организационна компетентност за провеждане на обучения. Както посочихме, АОП не е учебна институция и само при необходимост, би могла да предостави лектори по теми, свързани с прилагането на ЗОП.</p> <p>Също така, в документите за обществено обсъждане е отбелязано, че стратегията очертава общата стратегическа рамка за действие в областта на опазването и управлението на околната среда. В нея са интегрирани стратегиите по компонентите на околната среда: атмосферният въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафтът, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи, съгласно чл. 4 от Закона за опазване на околната среда. В този смисъл,</p>	<p>Приема се.</p> <p>Мярката отпада.</p>	

	<p>фокусът на горната мярка, насочена само към зелените обществени поръчки, в рамките на специфичната цел, обвързана с бизнеса, е твърде тесен.</p> <p>Предвид посоченото, предлагаме мярката да отпадне или да се преформулира като се отчете необходимостта от разясняване на стратегиите по компонентите на околната среда за бизнеса.</p> <ul style="list-style-type: none"> В приоритет 2, подцел „Подобряване нивото на информираност за предотвратяване на образуването на отпадъци“ е заложена мярка „Подобряване на информационните и методически ресурси за провеждане на "зелени" обществени поръчки по отношение на предотвратяване на образуването на отпадъци от строителна и инвестиционна дейност“. Определеният бюджет е 200 000 лв., отговорна институция – АОП, а индикаторът – „Бр. проведени "зелени" обществени поръчки“ Коментар АОП: Както посочихме по-горе, АОП не е обучителна институция, която следва да организира и провежда обучения, с бюджет от 200 000 лв. Темата за предотвратяване образуването на отпадъци от строителна и инвестиционна дейност е изцяло извън компетентността на АОП, предвид което агенцията не може да предостави и лектори по нея (Виж правомощията на агенцията, посочени в чл. 229 от ЗОП). Мярката следва да бъде редактирана, като за отговорна институция се посочат съответните компетентни органи по Националният план за управление на отпадъците 2021-2028 г. В приоритет 3, подцел „Подкрепа за устойчива мобилност- необходимост от интензифициране на инвестициите в устойчив транспорт за намаляване на въглеродния отпечатък на сектора“ се съдържа мярка „Разработване на насоки и типови спецификации за прилагане на принципите на "Зелените" обществени поръчки в сектора“. Бюджетът е 100 000 лв., отговорна институция АОП, а индикаторът – „Бр. разработени спецификации“ Коментар АОП: Съгласно чл. 231 от ЗОП, проектите на стандартизирани изисквания и документи се разработват по предложение на възложител или група от възложители. Същите се съгласуват със съответните компетентни органи и браншови организации и се публикуват за обсъждане на Портала за обществени поръчки. АОП няма компетентност да разработва насоки и типови спецификации. Мярката следва да отпадне или да се преформулира със съответните компетентни органи. В приоритет 3, подцел „Енергийна ефективност и обновяване на сградния фонд с цел намаляване на въглеродния отпечатък на сектора“ е заложено изискване за „Разработване на насоки и типови спецификации за прилагане на принципите на "зелените" обществени поръчки в сектора“. 	<p>Приема се. Мярката отпада.</p> <p>Приема се. Мярката отпада.</p> <p>Приема се. Мярката отпада.</p>	
--	--	--	--

	<p>Бюджетът е 100 000 лв., отговорна институция АОП, а индикаторът – „Бр. разработени спецификации“.</p> <p>Коментар АОП: Виж горния коментар.</p> <ul style="list-style-type: none"> В приоритет 4, подцел „Възможности за продължаващо обучение и повишаване на експертизата“, е разписна мярка “Провеждане на обучения за планиране и провеждане на "зелени" обществени поръчки“. Бюджетът е 500 000 лв, отговорна институция АОП, а индикаторът – „брой проведени обучения; брой обхванати служители“. <p>Коментар АОП: Предвид горните бележки, мярката следва да се преформулира: „Провеждане на обучения относно политиките, свързани с опазване на околната среда“; за отговорна институция следва да се посочи МОСВ, а АОП и др. органи следва да са сред партниращите организации.</p> 	<p>Приема се по принцип.</p> <p>Мярката отпада.</p> <p>Създава се нова мярка в Приоритет 4, Специфична цел 1, Област на въздействие: Ефективно прилагане на подхода на стратегическа оценка на околната среда и устойчиви инвестиции: <i>"Предприемане на законодателни промени с цел въвеждане на задължителни "зелени" критерии за определени продуктови групи, предмет на обществени поръчки"</i>.</p>	
WWF България	<p>I. Общи коментари</p> <p>Относно анализа: Според чл. 76. (1), т.1. на ЗООС анализът на състоянието на околната среда по компоненти е част от стратегията по околната среда. В проекта на стратегията няма препратка към публично достъпен документ, споменат в стратегията като "Анализ на секторите по компонентите на околната среда, както и на административния капацитет".</p> <p>Необходимо действие: В стратегията трябва да има ясна препратка към анализа на състоянието на околната среда по компоненти, съгласно чл. 76. (1), т.1. на ЗООС, на която е стъпила.</p> <p>Относно структурата: Според чл. 4. на ЗООС компонентите на околната среда са: атмосферният въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафтът, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи. Никъде обаче в проекта на стратегията не става ясно как формулираните цели и приоритети адресират установените в анализа проблеми и заплахи към всеки един компонент.</p> <p>Необходимо действие: След изясняване на факторите, които въздействат върху компонентите на околната среда (проблемите и заплахите), е необходимо ясно формулиране на целите и приоритети, които адресират тези фактори.</p> <p>Относно обхвата и степента на детайлност: НСОС е основополагащия стратегически документ, очертаващ дългосрочната стратегическа визия за околната среда в България, която да отговори на изискванията</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Обобщен анализ на състоянието на околната среда и приложени към него анализи по компоненти са включени като приложения към стратегията и са публикувани за обществен достъп, като част от целия пакет документи, на страницата на МОСВ тук: https://www.moew.government.bg/bg/proekt-na-reshenie-na-ministerskiya-suvet-za-predlojenie-do-narodnoto-subranie-za-priemane-na-nacionalna-strategiya-za-okolna-sreda/</p> <p>Анализите, макар и включени като приложения към стратегията, са неделима част от нея.</p> <p>Всеки приоритет съдържа част „Съответствие с идентифицираните предизвикателства от анализа на компонентите на околната среда и анализа на управлението“, където в обобщен вид за представени съответните предизвикателства по отношение на релевантните компоненти. Детайлите са представени в анализа на състоянието на околната среда и анализите по компоненти, които са приложени към стратегията. Представени са субективни изводи по отношение на степента на детайлност при разглеждане на компонентите, които не са подкрепени с конкретни аргументи.</p>

	<p>на ЗООС и на европейските политики в областта на околната среда - Европейския зелен пакт като основен двигател за икономически растеж и климатичен неутралитет. НСОС следва да представи основните стълбове, върху които се базират секторните стратегии, а не да влиза в детайли по конкретните сектори. Например НСОС съдържа детайлно разглеждане на компонент биоразнообразие, а други компонентите като атмосферният въздух, водите, почвата и земните недра не са засегнати в достатъчна степен.</p> <p>Необходимо действие: Стратегията да представи в сходна степен на детайл основните стълбове, върху които следва да се базират секторните стратегии по всички компоненти на околната среда.</p> <p>II. Коментари по приоритетите</p> <p>По приоритет 1: Възстановяване на природния капитал. Устойчиви общности и екосистеми СЦ 1: Възстановяване и съхраняване на биологичното разнообразие и естествените функции на екосистемите с особено внимание върху тези с висок потенциал на биологично разнообразие</p> <p>Като области на действие по СЦ 1 е записано „укрепване на нормативната и стратегическа рамка за възстановяване на природата“, което е действително важно, но липсва информация какво по-конкретно „укрепване“ се има предвид.</p> <p>По отношение на тематична област на действие „Залесяване и засаждането на дървета с цел да се подпомогне биологичното разнообразие и възстановяването на екосистемите“: Залесяването и засаждането на дървета не бива да се превръща в самоцел. Следва да се има предвид, че горите в България се характеризират с много добро естествено възобновяване. Изкуствени залесявания се налага да се правят в някои специфични случаи - напр. за създаване на полезащитни горски пояси, при невъзможност за естествено възобновяване на засегнати от природни нарушения терени, за овладяване на ерозионни процеси, за възстановяване на увредени горски природни местообитания и т.н. Създаването на условия за самовъзобновяване на горите се осъществява чрез прилагането на различни лесовъдски системи. При сегашната формулировка на тази област на действие се пропуска един много важен аспект, който е ключов, за да бъде залесяването екологично издържано и икономически обосновано. Затова предлагаме допълнение в текста, с цел елиминиране на риска от допускане и използване на неместни и /или инвазивни видове, които неминуемо ще имат негативното въздействие върху околната среда и националната и местна икономика.</p> <p>Препоръка за допълнение: „Залесяване и засаждането на дървета от местни видове и произходи с цел да се подпомогне</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Приема се.</p> <p>Целесъобразността на тази област на действие е преразгледана и е преценено да отпадне от стратегията и плана за действие.</p>	<p>„Укрепване на нормативната и стратегическа рамка за възстановяване на природата“ е една от областите на действие към СЦ 1 и е детайлно разписана чрез съответните мерки в Плана за действие към стратегията. Считаме, че конкретните мерки внасят достатъчно яснота по въпроса.</p>
--	--	---	--

	<p>биологичното разнообразие и възстановяването на екосистемите - на подходящи за целта места".</p> <p>Една трета от територията на България е заета от гори, които имат огромна роля и значение за качеството на живот и благосъстоянието предвид водоохранните, почвозащитните, противоерозионните си функции и др. ползи и услуги, които предоставят. В проекта за Стратегия обаче има редица пропуски, свързани с устойчивото управление и опазване на горските екосистеми.</p> <p>Препоръка за допълнение: Предлагаме да бъдат добавени следните важни области на действие:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Минимум 10% от всички гори, независимо от собствеността им и видовият им състав, които отговарят на критериите за гори във фаза на старост или такива с потенциал за достигане на тези критерии за в бъдеще, да бъдат инвентаризирани и за тяхното опазване да бъде приложена адекватна правна защита; - Поддържане на социалните и екологични функции на горските екосистеми; - Отчитане на значението и социалните и екологични функции на горите в близост до урбанизирани територии (periurban forests) и оползотворяване на възможностите за подобряване качеството на живот в градовете и населените места (здравословна среда за отдих и туризъм, обучение на открито, подобряване чистотата на въздуха, създаване на специфичен микроклимат и т.н.); - Насърчаване на устойчиви горскостопански практики: подобряване на състоянието и многообразието на горските екосистеми. <p>СЦ 2: Устойчиво управление на защитените зони и информирано участие на заинтересованите страни, споделена отговорност, споделено управление. Научен капацитет в областта на биоразнообразието: По отношение област на действие - "Подобряване на националния</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Приема се по принцип.</p> <p>В Плана за действие е включена мярка с по-общ характер: „<i>Инвестиции в научни изследвания и иновации в областта на биологичното разнообразие и засилване обмена на знания и добри практики.</i>“, която</p>	<p>Стратегията за околна среда е рамков стратегически документ, който следва да определи само някои най-основни насоки в политиката за горския сектор.</p> <p>Обръщаме внимание, че е разработен проект на Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода до 2030 г. (НСРГСРБ 2030 г.), който обхваща като приоритети:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провеждане на целенасочена политика за утвърждаване на устойчивото стопанисване на горите като основен начин за гарантиране на екологичната функция на горските хабитати, запазването и увеличаването на биологичното разнообразие и принос към смекчаване на климатичните промени; 2. Укрепване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната чрез прилагането на принципите на биоикономиката; 3. Гарантиране на териториалното социално-икономическо развитие и участието на всички основни заинтересовани страни в процесите по осъществяване на горските политики. <p>Освен това, в проекта на Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие в Р България, в цели 1, 2 и 11 са въведени конкретни цели, мерки, както и индикатори за изпълнението на целите, вкл. и за определяне и защита на всички останали първични гори, прилагане на лесовъдски системи, насочени към създаване на близки до естествените, устойчиви структури на горите, устойчиво ползване на горите и горските ресурси.</p>
--	---	--	--

	<p>научен капацитет в областта на биологичното разнообразие, както и обмен на знания: насърчаване на научни разработки и изследвания, изграждане на капацитет, обмен на добри практики". Националният научен капацитет в областта на биологичното разнообразие е напълно достатъчен, за да се гарантира научното начало в управлението на защитените зони от мрежата Natura 2000.</p> <p>Препоръка: Да се включи цел за подобряване на капацитета на органите по околна среда и структурите на Министерство на земеделието по отношение ефективното прилагане на актовете на Съюза и националните им транспозиции, познаване на практиката на Съда на ЕС по тълкуване на разпоредбите на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО и практиката на Върховният административен съд по тълкуване на националните транспозиции на директивите.</p> <p>Строга защита на видовете: Основен недостатък на Приоритет 1, СЦ 2 на Стратегията е липса на адресиране на вторият основен стълб на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО - строгата защита на видовете. Строгата защита предвидена по двете директиви се прилага за целите територии на държавите-членки, а това означава, че режимът на строга защита запазва своето действие и в защитените зони от мрежата Natura 2000.</p> <p>Препоръка: Да се включи цел за доизграждане и по-добра организация и прилагане на системата строга защита на видовете.</p> <p>Терминология: Терминологията, използвана в индикаторите за резултат, показва непознаване на разпоредбите на двете директиви и тези на транспозицията им в Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). Ефективната правна защита на защитените зони по Директива 92/43/ЕИО, възниква от момента на първоначалното определяне на подходящите за защита територии, въз основа само на научни критерии съгласно установената практика на СЕС и разпоредбите на ЗБР, а по отношение защитените зони по Директива 2009/147/ЕО националното законодателство не предвижда различен подход и надхвърля изискванията на самата директива.</p> <p>Препоръка: Промяна на терминологията.</p> <p>Териториални планове за управление на мрежата: Тази концепция е отхвърлена от природозащитната общност, за нея бяха подадени редица становища в Народното</p>	<p>считаме, че обхваща и аспектите на правоприлагането.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Приема се.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Добавянето на „строга защита на видове“ е свързано с прилагането на Директивата за хабитатите и тълкувания, направени от Съда на Европейския съюз, които засягат процедурите по Закона за опазване на околната среда, относно видовете по Приложение № 3 към Закона за биологичното разнообразие. В тази връзка Европейската комисия е издала съответно ръководство. Това вече е включено в СЦ 1 на Плана в първа мярка „Подобряване на управлението и контрола, в съответствие с променените условия и изисквания, актуализация на нормативни актове“.</p> <p>В разработения Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) се предвижда да се</p>
--	--	--	--

	<p>събрание от природозащитни неправителствени и академични организации, тъй като предвиждаше разработване на планове за управление на административно ниво, включително на части от защитени зони в противоречия на изискванията на чл.6.1. на Директива 92/43/ЕИО, който изисква мерките за управление да се прилагат на ниво зона.</p> <p>Необходимо действие: Да отпаднат "териториални планове за управление на мрежата".</p> <p>Приоритет 2: Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване СЦ 1: Утвърждаване на модел на икономически растеж, който създава стойност</p> <p>Сред областите на действие е включено "Подкрепа за ефективно управление на водите". Водите са компонент на околната среда, който е ключов за всеки един от четирите приоритета в стратегията, както за производствения, така и за битовия сектор. Въпреки това многобройните проблеми в сектора, които са утежнени от климатичните промени, нито са споменати, нито за тях има поставени цели и индикатори. Не става ясно например как според стратегията трябва да се реши проблемът, че по данни на различни институции вече 10 години подред загубата на вода и кражбите по мрежата е 60%.</p> <p>Препоръка: Водите да бъдат изведени в отделен приоритет с набелязани цели за подобряване на управлението, включително цели и мерки адресиращи загубите и кражбите на води, системи за пестене на води, повторно използване и т.н.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>разработват териториалните планове за управление, които да се прилагат за териториите на защитените зони и части от тях, попадащи в териториалния обхват на дейност на съответната Регионална инспекция по околната среда и водите. В случаите, в които защитени зони попадат в обхвата на национални паркове, по Закона за защитените територии ще се разработват Териториални планове за управление на защитени зони на териториите на съответния национален парк. За защитени зони или части от тях, които попадат в морските пространства на Република България ще се разработва Черноморски план за управление. Обект на плановете за управление са всички защитени зони на територията и в морските пространства на Република България. ЗИД на ЗБР е одобрен с Решение № 146 на МС от 23 февруари 2023 г. Същият е внесен в 49-то НС на 13.04.2023 г.</p> <p>В Приоритет 2, Специфична цел 1 на Националната стратегия за околна среда е включена Област на въздействие „<u>Подкрепа за ефективно управление на водите</u>“; Специфична цел 3 съдържа Област на въздействие „Инвестиции за ограничаване на замърсяването от и в урбанизираните системи: развитие и надграждане на програмите за ограничаване на замърсяването от урбанизираните системи (битово отопление, модернизация на транспорта, <u>реконструкция и разширяване на ВиК системи за отвеждане и пречистване</u>)“ и „Подкрепа за икономическите сектори, включително селското стопанство, за развитие на потенциала за неутралност по отношение на компонентите на околната среда и справяне със замърсяването при източника; насърчаване разработването и прилагането на икономически и финансови инструменти за намаляване и прекратяване</p>
--	--	-----------------------------	--

	<p>Приоритет 3: Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени</p> <p>В рамките на Приоритет 3, проектът за Национална стратегия за околна среда разглежда рамката на Европейските климатични политики, включващи Европейската зелена сделка и Пакет "Подготвени за цел 55" доста едностранчиво като "предизвикателство за страната", без да разглежда в достатъчна степен възможностите. В тази връзка:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Не се разглеждат последните изменения на Европейските климатични политики и законодателство, конкретно досиетата по пакет "Подготвени за цел 55", приети от началото на настоящата година, които ще бъдат основа на климатичните политики на ЕС, особено по отношение на смекчаването. - Не се взима предвид очакваното изменение в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК), Дългосрочната Стратегия за декарбонизация (LTS), както и Пътната карта за декарбонизация, понастоящем заложен в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на България. По специално, не се отчита, че във всички тези документи не се предвижда приемането на национална цел за климатична неутралност до 2050 г., както и актуализирани по-амбициозни секторни междинни цели за декарбонизация до 2030 и 2040 г., произтичащи от Пакета "Подготвени за цел 55". Такава цел вероятно ще бъде заложен в актуализациите на стратегическите документи, очаквана през 2023-2024 г., както и в българското законодателство (Закон за ограничаване на изменението на климата). - Не се обсъждат, анализират и приоритизират в достатъчна степен синергиите 	<p>Не се приема.</p>	<p>изпускане на замърсяващи вещества в околната среда, <u>вкл. чрез отпадъчни води</u>". Цитираните области на въздействие са развити в Плана за действие чрез конкретни мерки и представляват неизчерпателно изброени примери как са представени политиките за управление на водите.</p> <p>Стратегията за околна среда е рамков документ и не считаме, че е възможно и целесъобразно да изземва ролята на секторни планове и стратегически документи като ПУРБ, ПУРН, Национален инвестиционен план за водоснабдяване и канализация и др.</p> <p>Последните изменения на европейското законодателство по пакета „Подготвени за 55%“ не са взети предвид и отразени, тъй като съответните законодателни актове и изменения на такива още не са влезли в сила и дори не са публикувани в Официален вестник. За голяма част от тях ще са необходими изменения и в националното законодателство.</p> <p>След влизане в сила на новия законодателен пакет на Европейския съюз „Подготвени за 55 %“ предстоят изменения на националното законодателство и ще бъдат предприети изискванията се по европейското законодателство стъпки за постигане на установените общоевропейски и национални цели в предвидените за това срокове. Не са взети предвид и предстоящите изменения в Интегрирания план за енергетика и климат, тъй като още не е ясно какви ще бъдат те. В момента водещото ведомство – Министерството на енергетиката – с участието на МОСВ и други компетентни ведомства се ползва от техническата помощ на консултанти, избрани от Европейската комисия, за моделирането и</p>
--	--	-----------------------------	--

	<p>между климата и останалите екологични политики, които предлагат значимите и много необходими за България възможности за справяне с многоаспектни екологични проблеми като чистотата на атмосферния въздух, осигуряването на качество и количество на водни ресурси, и защитата и възстановяването на биологичното разнообразие, като например природо-базираните решения за смекчаване и адаптация към изменението на климата.</p> <p>- Двете стратегически цели за смекчаване (СЦ1) и адаптация (СЦ2) са представени общо. Отсъства достатъчна конкретика за различните действия за смекчаване по сектори - например промяна на енергийния микс към нисковъглероден, декарбонизация на индустрията, както и описване на конкретни базирани на природата решения за адаптация на екосистемите и градската среда.</p> <p>- Някои от заложените цели и индикатори в представената Матрица за наблюдение и оценка имат нужда от актуализация спрямо последните договорки от Пакет "Подготвени за цел 55". Например, непроменените нива на ПГ извън обхвата на ЕСТЕ спрямо 2005 г. (22 326 386 т CO₂ екв.), трябва да бъдат актуализирани с новата приета с предварително споразумение цел за България от -10% . Необходимо е уточняване на индикатора Намаление на нивата ПГ в сектор „Енергетика“ в сравнение с 1990 г. до 36 500 000 т CO₂ екв.). С оглед на текущата актуализация на ИНПЕК би следвало да се ревизира и целта за ВЕИ спрямо предишната стойност от 27% до 2030 г., като се очаква новата да е значително по-висока. По отношение на адаптацията, индикаторът за "брой финансови инструменти стимулиращи действия за превенция, реакция и справяне с екстремни климатични явления" с индикативна стойност 2 бр. изглежда крайно недостатъчен. Препоръчваме освен финансови инструменти, към индикаторите по СЦ1 и СЦ2 да бъде включена и цялостна актуализация на рамковия Закон за ограничаване на изменението на климата (ЗОИК), тъй като той не отразява целите, приоритетите и необходимите механизми за смекчаване и адаптация .</p> <p>- В описанието на Приоритет 3 на проекта на Национална стратегия отсъстват връзките между екологичните и социално-икономически аспекти от прилагането на европейските и национални климатичните политики (въпреки, че същото се разглежда като икономическо предизвикателство). Конкретно би могло да се добави Стратегическа цел 3, която да адресира аспекта на "климатичната справедливост". От една страна това касае бъдещото прилагане на Социалния климатичен фонд за мерките насочени за намаляване на емисиите в сектори като отопление и транспорт и синергиите между решенията за климата и енергийната бедност. От друга страна, такъв приоритет би</p>	<p>разработването на съответните сценарии за актуализацията на плана. Едва след приключване на техническата част и вземането на съответните политически решения, ако е необходимо, ще стане ясно какви точно изменения ще настъпят в ИПЕК.</p> <p>Синергиите между отделните сектори и политиката по климата и подробното разглеждане по сектори на дейностите по смекчаване и адаптация не могат да са част от подобен рамков документ, какъвто е Националната стратегия за околна среда. Те са налични в Стратегията за адаптация и ИПЕК, където са разработени доста по-детайлно.</p> <p>По отношение на необходимостта на актуализация на цели за секторите извън ЕСТЕ, за ВЕИ и енергийна ефективност и др. това може да се случи след като бъдат публикувани в Официален вестник на ЕС, а за някои – и след транспониране в националното законодателство, което, както вече посочихме, все още не е факт.</p> <p>Включването на социално-икономически и климатични аспекти и бъдещото прилагане на Социалния фонд за климата ще са предмет на специален Социално-климатичен план, какъвто ще се изисква от държавата по силата на ново приемащото се европейско законодателство, за да може да се възползва от СФК. За изготвянето му са необходими дефиниции и за други понятия, като по отношение на „климатичната справедливост“ решение ще бъде взето в рамките на този процес.</p> <p>Цялостна актуализация на ЗОИК предстои във връзка с транспониране и въвеждане в националното законодателство на цели и аспекти от пакета „Подготвени за 55%“ след влизането му в сила и това ще се извършва в съответните срокове. Това не е стратегическа цел, която следва да бъде включена в национална стратегия, а</p>
--	--	--

	<p>могъл да разглежда и уязвими групи от икономическите и екологични щети от екстремните климатични явления и как те да бъдат подпомогнати.</p> <p>- Не е ясно на каква база е направено финансовото разпределение на програмното, национално, местно и/или частно финансиране за двете Стратегически цели, като стойностите от 4 599,57 млн. лв. за смекчаване и особено 1 343,81 млн. лв. за адаптация, изглеждат недостатъчни на фона на идентифицираните нужди и цели.</p> <p>Препоръки:</p> <p>- Хармонизиране на проекта за Национална стратегия с всички финални договорености, цели и ангажименти на България, произтичащи от Европейската зелена сделка и Пакет "Подготвени към цел 55".</p> <p>- Съвместяване на процеса на финализиране на Националната стратегия с процеса на актуализация на ИНПЕК и изготвяне на глава RePowerEU на НПВУ, така че целите и амбициите на двата документа, които ще бъдат финално съгласувани с Европейския съюз, да съответстват на заложените в Националната стратегия.</p> <p>- Конкретизиране на мерките и интервенциите, заложи към СЦ1 и СЦ2, конкретно мерките за ограничаване на емисиите в секторите енергетика и индустрия, спрямо заложеното в ИНПЕК и други стратегически документи, както и конкретизиране на базирани на природата решения за адаптация на градовете и екосистемите.</p> <p>- Конкретизиране на връзките между екологичните и социално-икономическите аспекти и рефериране към целите и синергиите, свързани с прилагането на Социалния климатичен фонд и адресирането на уязвими групи по отношение на адаптацията.</p> <p>- Включване на цялостна актуализация на ЗОИК в Матрицата за наблюдение и оценка.</p> <p>- Актуализация на индикаторите и финансовата рамка спрямо актуализираните цели от стъпките по-горе, като конкретно се заложи повече финансови инструменти и средства за адаптация към климатичните промени и ограничаване на въздействията от екстремните климатични явления.</p>		<p>изискване на европейското и националното законодателство, което следва да бъде изпълнено.</p> <p>По отношение на финансирането и устойчивостта на мерки, трудно могат да бъдат посочени конкретни числа, тъй като за настоящите оперативни програми и изобщо по отношение на всички средства от ЕС се изисква всички операции и мерки да бъдат подробно анализирани, моделирани и оценени от гледна точка на приноса им за смекчаване и адаптация.</p>
<p>Девня Енерджи ЕАД</p>	<p>Разходите от 1 332 970 000 лв. за изпълнение на Приоритет 2, Стратегическа цел 1 да включат следните изменения:</p> <p>Създаването и функционирането на публично-частно партньорство за управление на отпадъците и производство на алтернативни горива, като област на действие „Улесняване достъпа до финансиране на предприятията, прилагащи мерки за ресурсна и енергийна ефективност и кръгова употреба на материали“ бъде допълнена с мярка „Създаване на публично-частно партньорство между общини и частен инвеститор за изграждане на инсталация за оползотворяване на алтернативни горива от неопасни отпадъци за</p>	<p>Приема се по принцип.</p> <p>Считаме, че мярка „Разработване и прилагане на целенасочени програми за финансиране на мерки за ресурсна ефективност и кръгово използване на материали в предприятия от приоритетни за страната сектори, обхващащи целия жизнен цикъл на произведените продукти“ достатъчно изчерпателно обхваща различните интервенции в подкрепа на въвеждането на технологии в предприятията за управление на отпадъците, вкл. и оползотворяването им с цел производството на енергия.</p>	

	<p>индустриални нужди от топлинна енергия“, в графа „оценка на необходимия финансов ресурс“ да бъдат посочени оперативните разходи на общините за дейностите по завода и в „очаквани резултати“ да бъде посочено „подобрен капацитет на индустриалните предприятия за прилагане на индустриалната стратегия на ЕС и на стратегията за кръгова икономика“</p> <p>Разходите от 1 462 890 000 лв. за изпълнение на Приоритет 2 да включат следните изменения:</p> <p>В Стратегическа цел 2, Област на действие „Подобряване на рамката за планиране за намаляване на количествата образувани битови и производствени отпадъци“, мерките да бъдат допълнени с нова мярка „Създаване на законодателство за насърчаването на производството и употребата на алтернативни горива от неопасни отпадъци“</p> <p>о Област на действие „Инвестиции и ресурси за намаляване на образуването на отпадъци“, мярка „Инвестиции в системи за изграждане на съоръжения и инсталации за разделно събиране, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци“ да бъде преименувана като „Инвестиции в системи за оползотворяване на отпадъците“ и да включи разходите за изграждане на инсталация за оползотворяване на алтернативни горива от неопасни отпадъци за индустриални нужди от топлинна енергия. В графа „оценка на необходимия финансов ресурс“ да бъде посочено „600 000 000 лева (преки капиталови разходи)“, в „източници на финансиране“ - „програми, съфинансирани от ЕС, МВУ, държавен бюджет и частни инвестиции“, в графа „срок“ да бъде записано „по- малко от 4 години“ и в „очаквани резултати“ да бъде посочено „подобрен капацитет за управление на отпадъците и за оползотворяването им в индустриални процеси за производство на енергия“</p> <p>о Област на действие „Инвестиции и ресурси за намаляване на образуването на отпадъци“, мярка „Разработване и финансиране на специализирана програма за научни изследвания и иновации в областта на предотвратяване на образуването на отпадъци“ да включи и създаването на национален стандарт за производството и употребата на алтернативни горива от неопасни отпадъци“</p> <p>о Област на действие „Осигуряване на капацитет за устойчиво управление на отпадъците на общинско ниво“, да бъде допълнена с мярка „Програма за повишаване на квалификацията на служителите, заети с оползотворяването и производство на алтернативни горива от неопасни отпадъци“</p>	<p>Приема се по принцип. В област на действие „Подобряване на нормативната и административна среда за стимулиране прилагането на модели на кръговата икономика“ към СЦ 1 е включена мярка „Анализ и подобряване на националната регулаторна рамка за стимулиране прилагането на модела на кръгова икономика“.</p> <p>Приема се по принцип. Съгласно становището по първото предложение.</p> <p>Приема се по принцип. Ще бъде взето под внимание в хода на реализирането на горечитираната мярка „Анализ и подобряване на националната регулаторна рамка за стимулиране прилагането на модела на кръгова икономика“.</p> <p>Приема се по принцип. Ще бъде взето под внимание в хода на реализирането на мярка „Изготвяне/ актуализация на общински програми за управление на отпадъците в съответствие с националните цели и стратегическа рамка в сектор отпадъци“.</p>	
--	--	---	--

<p>Института за Биомаса и Биогорива - ИББ - София</p>	<p>1. Фразата "възобновяеми енергийни източници И водород" е неточна - Водородът е също възобновяем енергиен източник.</p> <p>2. Масовото въвеждане на технологията на ИББ - ibb.alle.bg, за комбинирано масово производство на 100% карбон-неутрални: зелена ел. и топлинна енергия, чисти биогорива (биогаз - biogas.alle.bg, зелен биометан, зелен каталитичен неелектролизерен биоводород, биоетанол, биодизел - biodizel.alle.bg , OFO-биогориво за офо-електрически транспортни средства и генератори - ofomobile.alle.bg, чист металургичен кокс-биовъглен - biochar.alle.bg, пелети, брикети, прахово гориво за газо-прахови турбини ; храни, фуражи - hrani.alle.bg , торове, влакна, пулпове, CO2-складиращи биополимери и много други, от свръхбързорастяща (SG) Биомаса - https://biomass.alle.bg , на почти НУЛЕВА себестойност - nula-energia.alle.bg , би решило лесно и бързо екологичните, финансови, демографски, социални, отбранителни и други проблеми на държавата, с възможно най-малки инвестиции и във възможно най-кратък срок - bg-razvitie.alle.bg.</p>	<p>Приема се за сведение.</p>	<p>Становището не съдържа конкретни предложения за промени в текста на стратегията и/или в плана за действие.</p>
<p>Росица Петрова – инженергеолог - хидрогеолог</p>	<p>1.Текстът на Стратегията: 1.1. е твърде общ; 1.2. в частта за водите, които са стратегически ресурс, както за икономиката така и водните и сухоземни екосистеми, включва точно 3 изречения, като е посочено че много /?/" водни тела са в лошо или много лошо екологично състояние и неизвестно химично състояние, а за подземните води са посочени само някои замърсяващи вещества, като не говори нито за водни тела, нито за състоянието им, вкл. количественото. Тези изречения в голяма степен не съответстват на написаното в анализите в Приложение П.3.2.</p> <p>2. В Приложение П.3.2. Управление на водните ресурси и качество на водите: 2.1. са ползвани основни термини, не съответстващи нито на националното, нито на европейското законодателство – напр. качество на водите, физикохимично-състояние на повърхностните води, количествено състояние на повърхностните води, количествени изменения на подземните води, биологични индикатори за състояние, водоползване, токсично замърсяване и др.;</p> <p>2.2. неизвестно защо, анализът е изготвен по данни към 2018 г., при налични вкл. статистически данни до 2021 г., Национални доклади за състоянието на околната среда до 2020 г. и бюлетини за състоянието на водните тела на интернет страниците на басейновите дирекции до 2021 г. В същото време анализът на натиска е взимстван от ПУРБ 2016-2021 г., които са разработени по данни до 2013-2014 г., т.е. правени са недопустими сравнения на данни от различни периоди, респ. неверни изводи и заключения, доколкото има такива.</p> <p>2.3. Налице са невярни твърдения, като например: - „Основните индикатори, които се прилагат за оценка на химичното състояние на</p>	<p>Приема се за сведение.</p>	<p>Становището не съдържа конкретни предложения за промени в текста на стратегията и/или в плана за действие.</p> <p>Представени са оценки, които биха били относими по-скоро към плановите и стратегически документи, насочени специално към управлението на водите. Стратегията за околна среда е рамков стратегически документ, който определя само някои най-основни насоки в политиката по управление на водите и не следва да изземва ролята и функциите на специализираната стратегическа рамка за водния сектор.</p>

	<p>повърхностните води на национално и европейско ниво са средногодишните концентрации на следните основни показатели –разтворен кислород (DO), БПК5 (BOD5), амониев (NH4- N) и нитратен (NO3- N), азот, фосфати (PO4- P)“ / Приложение II.3.2.стр.17-18/. Това са само част елементите за качество, подкрепящи биологичните такива, които не са само фитопланктон и макрозообентос, както е посочено на стр.19, а още по 3-4 за всяка от категориите /езера, реки, крайбрежни и преходни води/. А химичното състояние на повърхностните води се оценява само по приоритетните и приоритетно- опасните вещества, за някои от които сроковете за прекратяване на заустването и изпускането в околната среда изтекоха преди няколко години и за които няма и дума в представените документи.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повърхностните води нямат количествено състояние; - „Тенденции“ в замърсяването на подземните води е неправилно употребен термин, когато се коментират измененията в концентрациите. Този термин има конкретна и различна от това дефиниция и в националното и в европейското законодателство и твърдението за наличие на тенденции, противоречи на докладваното на ЕК. - Подземните води имат количествено състояние, което следва да се оценява, а не изменения в количеството и посочените „тенденции“ не водят до правилни изводи, тъй като критериите за оценка на количественото състояние са доста повече и в много райони са създадени вече съществени проблеми, свързани с прекомерното законно и незаконно черпене. - Спорен е изводът за „Голям дял на използваните води за охлаждане в производството и разпределението на електрическа, топлоенергия и газ, определено от високата степен на ресурсоемкост на икономиката.“, тъй като не е коментирано охлаждането на АЕЦ Козлодуй, чрез водоземане от р. Дунав и последващо връщане на водата в р. Дунав, представляващо огромната част от тези водни обеми. - За минералните води е посочено, че „Поради сравнително ниската температура на термоминералните води няма производство на геотермална електроенергия в страната“. Това обаче не е попречило в Плана за действие по приоритет 3 да са предвидени 343 млн. лв. за „Проучвателни дейности и разработване на пилотен проект за комбинирано производство на топлина и електричество от геотермални източници“; - направен е извод, че са налице „Общи тенденции на повишаване на регистрирания повърхностен отток за страната и покачване на дебитата и нивата на част от подземните води“, като не е ясно каква информация е ползвана за това. Ежегодните оценки на ресурсите от пресни води в България, публикувани и на интернет страницата на МОСВ, не показват подобни тенденции. 		
--	---	--	--

	<p>2.4. Препоръките на ЕК по ПУРБ 2016-2021 са направени при оценката на ПУРБ през 2019 г. и би следвало да са изпълнени в процеса на разработването на следващите ПУРБ 2022-2027 г., които макар и със значително закъснение трябва да бъдат приети до края на настоящата година. Никъде, обаче, не е коментирано изпълнението на препоръките или поне на част от препоръките, поради което същите не могат да бъдат основание за формиране на политиката и задачите през следващите години. Аналогично за ПУРН и Морската стратегия.</p> <p>2.5. Перспективи и препоръки за постигане на целите, взаимствани от Последния доклад на Европейската агенция по околна среда „Състояние и преглед на околната среда“, 2020 г. са чудесни, но предложеното в стратегията не кореспондира с тях.</p> <p>2.6. Посоченото в т.2.1-2.5. поставя под въпрос достоверността на аргументираните възможни решения и препоръки, които в голяма степен са взаимствани от ПУРБ 2016-2021 г. и голяма част от тях, като мерки в ПУРБ 2016-2021 г., следва да са изпълнени. Повечето от посочените препоръки даже не са намерили място в Плана за действие към стратегията, което ги обезсмисля.</p> <p>Същите не са свързани с направените анализи и с досегашните действия на МОСВ.</p> <p>Например, дефинираното предизвикателство „Постигане на добро количествено състояние на подземните водни тела“ не може да бъде постигнато с направените препоръки - Изграждане на нови пунктове и разширяване на мрежата за мониторинг на подземни води в райони с установен риск от недостиг на водни ресурси; Създаване на регистър на кладенците за задоволяване на собствените потребности на гражданите; Засилване контрола за спазване на изискванията за измерване на черпените количества подземни води. Всичко посочено би подобрило оценките, но не и количественото състояние на подземните водни тела.</p> <p>Още повече ще се влоши количественото, а може би и химичното състояние на подземните водни тела, след приетото от Народното събрание /с подкрепата на МОСВ/ изменение на ЗООС, свързано с удължаване на срока за регистриране на кладенци.</p> <p>На пръв поглед промените са „в полза на гражданите и бизнеса“, но за съжаление това отдавна не е така, а е само в полза на недобросъвестните фирми, които изграждат кладенци – без да спазват даже елементарните изисквания за опазване на водите, които са единствения защитен и сигурен източник на вода за питейно водоснабдяване.</p> <p>Накратко ще обясня какво се случва: Кладенците се изграждат без необходимите проучвания на геоложкия разрез, показващи къде са разположени водоносните пластове. Твърди се че това е определено „по аналогия“ с други такива кладенци, но когато се стигне до първоизточника се установява, че разреза е</p>		
--	---	--	--

	<p>измислен, тъй като там никога не са правени такива проучвания. Поради това кладенците се изграждат обичайно с филтри отгоре до долу и свързват замърсените по-плитки водоносни хоризонти с по-дълбоко разположените, които трябва да се ползват предимно за питейно водоснабдяване и в тази връзка да се пазят и като количество, и като качество. Липсата на изолация на при повърхностните зони и замърсените водоносни хоризонти води до пряко протичане на замърсени води в по-дълбоките пластове и тяхното замърсяване, включително с много опасните приоритетни вещества – пестициди, хербициди и фунгициди. Изграждането на кладенец включва изцяло скрити работи и не може впоследствие да се установи точно какви дейности са изпълнени и дали са изпълнени задължителните мерки за опазване на водите. Поради това вече са замърсени и по-дълбоките водоносни хоризонти, включително в райони, в които няма друг източник за питейно водоснабдяване.</p> <p>При изграждането на повече кладенци в терасите на реките и черпенето от тях, води до привличане на води от реките и в някои от тях оттокът е само от заустените отпадъчни води от населените места –непречистени, поради неизградените или невъведени в експлоатация ГПСОВ или недостатъчно пречистени, тъй като отдавна отпадъчните води от населените места не замърсяват с азот и фосфор, а с всички опасни вещества от битовата химия и ползваните фармацевтични препарати. Много от тези вещества се биоакмулират и поради това и в много ниски концентрации могат да бъдат опасни за здравето на хората – напр. веществата с въздействие върху ендокринната система. Не случайно е в процес на дискусия промяна на Директивата за градските отпадъчни води и задължителното пречистване и на такива вещества.</p> <p>Безконтролното изграждане на кладенци и черпенето от тях, особено около населените места, където и без това има твърде много кладенци за задоволяване на собствените потребности на гражданите, води до понижаване на водните нива, което може да доведе както до привличане на замърсени води, така и от промяна на условията в пласта, при което да се извличат различни замърсители, какъвто е например урана в Хасковско.</p> <p>При толкова много кладенци, нито могат да се изчислят пониженията на водните нива при взаимодействието им, така че да не си „пречат“, нито да се предотвратят последствията от това – изгаряне на останали „на сухо“ помпи, пресъхване на кладенци и др., което в бъдеще ще доведе до напрежение между собствениците или ползвателите им, а и до невъзможност за водоснабдяване на изградените обекти. Страх ме е да си помисля за питейните водоснабдявания в тези райони. За изпълнението на изискванията за добро състояние на водите да не говорим.</p> <p>Трябва да се има предвид и, че ресурсите на подземните води не са толкова големи, че да</p>		
--	---	--	--

	<p>гарантират вода за кладенци във всеки имот. Публикуваните на интернет страницата на МОСВ данни за пресните водни ресурси на България показват че ресурсите на подземните води са само 5391 млн. куб. м. годишно при общо 16305 млн. куб. м. /без р.Дунав/. Повече от половината от ресурсите от подземни води са в планинските части на страната. В равнинната част, в която се развиват основните икономически дейности, включително земеделието е сравнително малка част от ресурсите на подземните води, а там са изградени и се изграждат най-много кладенци. В тези територии са изградени и най-големия брой кладенци за собствени потребности на гражданите. Въпреки че регистрите на кладенците за собствени потребности на гражданите не са пълни и не са публикувани на интернет страниците на някои от басейновите дирекции, при проведените до сега кампании са регистрирани повече от 600000-700000 кладенеца. Ако от всеки кладенец се черпят разрешените от Закона 10 куб.м. на денонощие /3650 куб.м. за година/ и кладенците за собствени потребности са 600000 бр., то годишният обем подземни води, който е необходимо да се резервира за тях е 2190 млн.куб.м. годишно, т.е. целия или почти целия ресурс от подземни води в равнинната част на страната. А вода за бизнеса?</p> <p>И не на последно място изградения и изоставен кладенец е пряк проводник на зъмърсители в подземните води, включително и нарочно пуснати в него. А такива предпоставки ще има много.</p> <p>Това са само малка част от щетите, които ще оставим на бъдещите поколения.</p> <p>И допълнително - в преходната разпоредба „вратата е още по-широко отворена“ и се предвижда и регистрация на кладенци, „изградени преди 2016 г.“. В текста липсва важното уточнение, че това трябва да са кладенци, изградени по силата на издадени разрешителни до м.12.2016 г. – когато, след предложение на МРРБ, с Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, беше въведено изискването за разрешение за строеж при изграждането на кладенците, като елемент от водоснабдителната система на обектите.</p> <p>На добросъвестните граждани беше дадена възможност /6.5 години от 22-те години от приемането на Закона за водите/ да регистрират изградените преди 2000 г. кладенци, /даже да изградят нови кладенци в нарушение на Закона и след това да ги регистрират/, така че да се изграждат кладенци без разрешително, издадено по реда на Закона за водите, без разрешение за строеж и без възможност за прилагане на чл.353ж от Наказателния кодекс, инкриминиращ тези действия не е от полза нито за бизнеса, нито за хората, нито за околната среда, в частност водите.</p> <p>3. Публикуваните документи не съдържат ясен институционален анализ. И в текста на Стратегията и в Плана за действие много</p>		
--	---	--	--

	<p>отговорности са насочени към Басейновите дирекции за управление на водите. А в повечето от тях отдавна в дирекциите „Планове и разрешителни“ и „Контрол“ работят хора, с разнообразно образование и професионална квалификация – еколози, географи, експерти по туризъм, машинни, компютърни и минни инженери, тук-там някой химик или биолог и нито един, или само 1 експерт с образование и професионална квалификация в областта на подземните води, а напоследък и в областта на повърхностните води, които да имат съответните познания, позволяващи разбиране и прилагане на националното и на европейското законодателство и извършването на съответните преценки и оценки, вкл. в процедурите по ОВОС.</p> <p>И ако отново вземем като пример, дефинираното предизвикателство „Постигане на добро количествено състояние на подземните водни тела“ и направената препоръка - Изграждане на нови пунктове и разширяване на мрежата за мониторинг на подземни води в райони с установен риск от недостиг на водни ресурси, трябва да отбележим, че необходимостта от изграждане на нови пунктове е най-вече на местата, в които съществуващите пунктове от националната мрежа за мониторинг на количеството са компрометирани в резултат от издадени от басейновите дирекции разрешителни, без да бъде направена изискващата се преценка за засягане на пунктовете за мониторинг, респ. отказ за издаване на разрешително.</p> <p>В тази връзка в Плана за действие би следвало също да се предложат мерки, тъй като мерките за повишаване на капацитета на хора, които нямат съответното образование и познания, респ. и малък капацитет който да бъде повишен, няма да донесе очаквания ефект.</p>		
--	---	--	--